

Francesc Vendrell: «Cal donar esperances als afganesos»

Vuit anys a l'Afganistan i més de 40 a l'ONU donen per a una bona ració d'escepticisme. Però és home d'arrels profundes i encara creu en l'organització mundial.

EVA PERUGA

EL PERIÓDICO DE CATALUNYA, 27.09.09

-¿De què fa olor Kabul?

-De cremat.

-Si m'hagués de reunir amb un afganès, ¿quin consell em donaria?

-Li diria que conversés amb ell o amb ella un parell d'hores. I només al cap d'una hora vostè es començaria a adonar del que pensa.

-¿Per què creiem que és un país tan summament dispar?

-És un país molt complicat. Que consti que Espanya també ho és. Hi ha quatre ètnies principals i unes vuit o deu de més petites. Hi ha la religió, amb sunnites i xiïtes. Per sobre de tot això, hi ha hagut tres guerres civils. Per tant, cal dividir la gent tenint en compte la història dels últims anys, i això complica la situació.

-¿Què ha canviat en la vida quotidiana des del desallotjament talibà?

-Per a les dones afganeses de classe mitjana tot és molt diferent. Viuen a les ciutats amb menys traves: poden aspirar a treballar, poden anar a l'escola i no tenen obligació de portar el burca. La gent de classe mitjana, la gent instruïda, té més possibilitats, i alguns s'han fet molt rics. Per a la gent que viu al camp o els pobres de les ciutats, o no hi ha hagut canvi o el canvi ha estat relatiu. Però també hi ha més inseguretat ara que quan hi havia els talibans. És el que passa sempre quan hi ha una dictadura.

-¿Cal portar a terme negociacions amb els talibans?

-Primer, s'hi ha de parlar. Tenir-hi contactes, conversar amb ells per entendre bé per on van. Negociar, més tard.

-¿La negociació suposarà que hi haurà una influència més gran de l'islamisme?

-Hem comès tants errors durant els últims vuit anys que és possible que sí.

-¿L'error principal?

-No desarmar immediatament els *senyors de la guerra* de l'Aliança del Nord i, unit a això, portar al Govern central i local persones que havien perdut tota la confiança pel descontrol quan van governar entre el 1992 i el 1996. La seva anarquia va facilitar l'arribada dels talibans al poder el

1996.

-¿L'error general és que no tenim un objectiu clar?

-Hi havia un objectiu clar al principi, del 2002 al 2004: normalitzar el país, un Govern més o menys representatiu, el respecte dels drets humans, els de les dones i un cert grau de desenvolupament. Però no es va pensar a buscar els mitjans per aconseguir els objectius. Aquest va ser l'error. Però crec que l'objectiu és sempre el següent: impedir que aliats d'Al-Qaida tinguin una base territorial per poder llançar la seva guerra contra el món occidental i tenir un Govern prou bo perquè els afganesos prefereixin aquest model als talibans.

-¿El president Karzai és popular?

-És una persona que té el menyspreu de molts afganesos perquè el consideren feble i permet una enorme corrupció al poder.

-¿I les tropes estrangeres?

-Al principi, durant els anys 2001 i 2002, van ser molt ben acollides. Al cap de vuit anys, hi deu haver afganesos que potser pensen que són una necessitat inevitable tenint en compte la situació, però la gent progressivament es cansa d'aquesta presència militar que tampoc ha aconseguit que augmentés la seguretat al país.

-¿Cal enviar-hi més tropes?

-Estic molt d'acord amb les últimes declaracions d'Obama; abans de decidir enviar-hi les forces, tinguem una estratègia ben clara. Encara no la tenim.

-¿Aquesta hauria d'incloure un termini per a la retirada?

-L'estratègia ha d'incloure un termini que sigui aproximat, no rígid, per poder retirar-se. Però no crec que sigui gaire bo anunciar-ho en públic.

-A més, les eleccions estan en suspens.

-S'haurà de veure si aquest Govern mereix ser reconegut. Si hi ha una segona volta presidencial, no es podrà fer abans de la primavera vinent. Llavors es necessitarà una conferència de les personalitats i dels grups de pressió més importants per decidir un Govern interí que mani fins que se celebri l'altra volta i hi hagi, al mateix temps, eleccions parlamentàries.

-¿Per què la UE pressiona ara Kabul perquè hi hagi menys corrupció i narcotràfic i més respecte pels drets humans?

-Perquè el poble afganès comenci a veure homes honrats que intenten que els serveis funcionin, tenir un mínim de policia que no sigui corrupta. Tornar a donar esperances al poble afganès. Avui no en té i està sumit en una depressió massiva. Cal demostrar-li que sí, que ara fa la impressió verdaderament que les coses canviaran.

- Així, ¿el seu somni és...?

-M'agradaria que l'ONU pogués tornar a tenir un paper més important en la solució de conflictes.

